

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká republika je příjemcem finanční podpory z EHP a Norských fondů od svého vstupu do Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru (EHP) v roce 2004. V období 2009-2014 obdrží celkem 131,8 milionu eur, což představuje nárůst ve srovnání se 110,9 miliony v předchozím pětiletém období. Norsko poskytuje 97% z této částky, o zbytek se dělí Island a Lichtenštejnsko.

HLAVNÍ OBLASTI PODPORY

- › Zkvalitňování služeb v oblasti duševního zdraví a zmírňování nerovností ve zdravotní péči
- › Posilování spolupráce mezi Norskem a Českou republikou v oblasti výzkumu
- › Ochrana biodiverzity a zmírňování negativních dopadů změny klimatu
- › Boj s organizovaným zločinem a posilování systému justice
- › Zlepšování situace ohrožených skupin obyvatel, včetně Romů
- › Revitalizace kulturního dědictví a zpřístupňování památek

BILATERÁLNÍ SPOLUPRÁCE

Do implementace programů v České republice je zapojeno pět norských veřejných subjektů v roli partnerů. Na programu stipendií se podílejí partneři z Islandu a Lichtenštejnska. Rozsáhlými odbornými znalostmi a zkušenostmi přispívá i Rada Evropy v rámci programů, které se zabývají budováním kapacit v justici a nápravnými službami.

Norským partnerem v programu zaměřeném na oblast životního prostředí a změny klimatu je Directorate of Nature Management. Na realizaci programů výzkumu a stipendií se podílí Research Council of Norway a Norwegian Centre for International Cooperation in Education. Do programu veřejného zdraví přispívá Norwegian Institute of Public Health a Arts Council Norway je zapojena do malých grantových schémat v oblasti kulturních výměn.

Na národní úrovni jsou prostřednictvím bilaterálních fondů k dispozici prostředky na podporu vytváření sítí a budování projektových partnerství.

www.noramb.cz   www.norwaygrants.cz
www.eeagrants.cz   www.eeagrants.org

EHP FONDY	€61.4 M	CELKOVÁ VÝŠE
NORSKÉ FONDY	€70.4 M	PODPORY : €131.8 M

	Česká republika	EU-27
HDP na obyvatele v PPS (EU=100)	80	100
Hospodářský růst (změna v % oproti předchozímu roku)	1.7	1.5
Míra nezaměstnanosti	6.7	9.7
Míra nezaměstnanosti mládeže	18	21.4
Veřejný dluh (% HDP)	41.2	82.5
Index lidského rozvoje	14 (pořadí zemí EU-27)	
Index vnímání korupce	21 (pořadí zemí EU-27)	
Nerovnost distribuce příjmů*	3.5	5

Zdroje: Eurostat, UNDP, Transparency International
Všechny údaje jsou za rok 2011. Hvězdička označuje rok 2010.

DISTRIBUCE FINANČNÍ PODPORY (V MIL. €)

PRIORITNÍ OBLASTI

KOMUNITNÍ PÉČE O DUŠEVNĚ NEMOCNÉ

Podle odhadů EU postihují každého čtvrtého Evropana nejméně jednou za život psychické problémy. Lidé s narušeným mentálním zdravím jsou ve srovnání s běžnou populací více vystaveni riziku chudoby a sociálního vyloučení.

Služby v oblasti duševního zdraví jsou ve většině evropských zemí již řadu let podfinancované. Výjimkou není ani Česká republika, kde je za standardní řešení stále považována ústavní péče. Prostřednictvím Norských fondů bude vybudován nový systém, který pacientům namísto vzdálených institucí nabídne služby uvnitř místní komunity. Jde o důležitý krok v přeměně českého systému psychiatrické péče směrem ke komunitní péči. Pacienti jsou postupně připravováni na návrat do běžného života, čímž se snižuje pravděpodobnost opětovného zhoršení jejich stavu. Pacientům se dostane podpory ze strany českých nevládních neziskových organizací, které současně budou pracovat na zvyšování informovanosti o duševních onemocněních v dané místní komunitě.

POSILOVÁNÍ VZÁJEMNÝCH VZTAHŮ PROSTŘEDNICTVÍM VÝZKUMU

Výzkum, inovace a vzdělávání představují hlavní priority v agendě EU pro růst a tvorbu pracovních míst. Z Norských fondů je financován bilaterální program výzkumu, který realizuje Česká republika spolu s Norskem. Program si klade za cíl výrazně podpořit spolupráci mezi výzkumníky z obou zemí a posílit výzkumné kapacity.

V souladu s národními prioritami České republiky a na základě analýzy spolupráce českých a norských výzkumných

pracovníků při implementaci 7. rámcového programu EU byly jako tematické oblasti vybrány sociální a humanitní vědy, životní prostředí a zdraví. V každém projektu musí být zapojen nejméně jeden český a jeden norský subjekt.

V rámci projektů budou podpořeni také mladí badatelé nebo výzkumníci po rodičovské dovolené, kteří se budou například moci zapojit do relevantních programů v rámci doktorandského studia. S výzkumnými organizacemi mohou spolupracovat malé a střední podniky.

REVITALIZACE KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

Obnova kulturních památek a jejich zpřístupnění místním komunitám a turistům podněcuje ekonomický růst a vytváření pracovních míst. V minulém období bylo z fondů na oblast kulturního dědictví věnováno přes 40% z celkové výše finanční podpory. Díky větší přitažlivosti opravených památek a budov se navýšily počty návštěvníků a místní komunity získaly nové veřejné prostory. Současně byly digitalizovány přes čtyři miliony stran historických dokumentů, které jsou nyní volně k dispozici odborné i laické veřejnosti online.

Česká republika se pyšní množstvím kulturních památek a historických budov. Celkem 12 míst v zemi je na Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Řada českých památek je v kriticky špatném stavu. Z EHP fondů jsou financovány rekonstrukce kulturních památek, které jsou posléze zpřístupňovány veřejnosti. Díky podpoře z fondů jsou realizovány i projekty, které podporují kulturní rozmanitost, spolupráci a kulturní projevy menšinových skupin.

Program / Oblast podpory	Partner (partneři)	Grant (mil. €)
Životní prostředí a změna klimatu	Norwegian Directorate for Nature Management	18.4
Zachycování a ukládání oxidu uhličitého (CCS)		7.0
Fond pro neziskové organizace		9.8
Ohrožené děti a mládež		4.3
Místní a regionální iniciativy pro podporu sociálního začleňování		1.2
Kulturní dědictví a současné umění	Arts Council Norway	21.5
Důstojná práce a tripartitní dialog	Innovation Norway*	0.7
Česko-norský výzkumný program	Research Council of Norway	12.5
Spolupráce škol a stipendia	Icelandic Centre for Research / National gency for Educational Affairs of Liechtenstein / Norwegian Centre for International Cooperation in Education	3.8
Budování kapacit a institucionální spolupráce		1.8
Iniciativy v oblasti veřejného zdraví	Norwegian Institute of Public Health	19.2
Rovnost žen a mužů a sladování pracovního a soukromého života		3.5
Domácí násilí a násilí založené na pohlaví		3.5
Spolupráce v rámci Schengenu a boj proti přeshraniční trestné činnosti		7.0
Budování kapacit v justici a nápravné služby	Council of Europe	4.9

*zprostředkovatel programu